

Zaprasza na konferencję naukową

Medicina antiqua, mediaevalis et moderna
Historia – filozofia – religia IV

Kielce, 5-6 marca 2024 r.

Miejsce obrad: Aula Rektoratu UJK, ul. Żeromskiego 5

Wtorek – 5 marca 2024 r.

10.30-10.45 – otwarcie konferencji: JM Rektor UJK, prof. dr hab. Stanisław Głuszek

Moderator: prof. dr hab. Jerzy Rajman

10.45-11.05 – **prof. ucz. dr hab. Józef Cezary Kałużny** (Instytut Historii UPJPII w Krakowie) Chrystus uzdrowiciel jako wzorzec leczenia ciała i duszy w Kościele pierwotnym. W świetle wybranych źródeł ikonograficznych oraz tekstów pisarzy wczesnochrześcijańskich.

11.05-11.25 – **prof. ucz. dr hab. Tatiana Krynicka** (Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki UG) Izydor z Sewilli o medycynie – *Etymologie* księga IV.

11.25-11.45 – **prof. dr hab. Beata Wojciechowska** (Instytut Historii UJK) Zachowanie lekarza wobec chorego w świetle XII-wiecznego traktatu z Salerno.

11.45-12.05 – **prof. dr hab. Tadeusz Srogosz** (Instytut Historii UJD) Receptury Karla Franza Heintza w czasie epidemii dżumy w latach 1780-1781.

12.05-12.25 – **mgr Marta Klak-Ambrożkiewicz** (Muzeum Narodowe w Krakowie) Emocje, choroby i sposoby leczenia – z życia artysty Jana Matejki.

12.25-12.45 – dyskusja

12.45-13.45 – przerwa obiadowa

Moderator: prof. dr hab. Tadeusz Srogosz

13.45-14.05 – **dr inż. Anna Maria Wajda** (Katedra Teologii i Informatyki Biblijnej UPJP II w Krakowie) Oczyszczające i lecznicze właściwości wody w świetle tekstów biblijnych i pozabiblijnych.

14.05-14.25 – **prof. dr hab. Jerzy Rajman** (Instytut Historii i Archiwistyki UKEN) Medycy-mieszczanie krakowscy w XIV i początkach XV w.

14.25-14.45 – **prof. ucz. dr hab. Anna Szylar** (Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu) „Na ukąszenie żmii lub psa wściekłego” – receptury na medykamenty wyrabiane domowym sposobem (II poł. XVIII w.).

14.45-15.05 – **dr Olga Gaidai** (Wydział Historii UW /Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim) Profilaktyka i terapia dżumy w poglądach doktora Daniła Samojłowicza (1744-1805).

15.05-15.25 – **prof. ucz. dr hab. Jerzy Gapys, Filip Łoboda** (Instytut Historii UJK) Epidemia tyfusu plamistego w więzieniu kieleckim w latach 1918-1919.

15.25-15.45 – dyskusja

15.45-16.05 – przerwa kawowa

Moderator: prof. dr hab. Beata Wojciechowska

16.05-16.25 – **prof. ucz. dr hab. Anna Tatarkiewicz** (Instytut Historii UAM) *Parturæ locus* – okoliczności porodu w starożytnej Grecji i Rzymie.

16.25-16.45 – **mgr Karol Zdziech** (Instytut Historii UJK) Metafory o charakterze medycznym w listach papieża Grzegorza VII.

16.45-17.05 – **dr Piotr Kardyś** (PTH O. Skarżysko-Kamienna) Inkunabuły „medyczne” z kolekcji inkunabułów Biblioteki PAU w Krakowie.

17.05-17.25 – **prof. ucz. dr hab. Krzysztof Ratajczak** (Zakład Historii Wychowania, Wydział Studiów Edukacyjnych UAM) Szpitalnictwo w zakonie św. Jana Jerolimskiego w okresie średniowiecza.

17.25-17.45 – **prof. ucz. dr hab. Jacek Pielas** (Instytut Historii UJK) Sadyzm i choroba umysłowa w środowisku magnackim dawnej Rzeczypospolitej. Casus Warszuckich herbu Awdaniec w XVII wieku.

17.45-18.05 – **prof. ucz. dr hab. Marzena Marczevska** (Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa UJK) Ludowi uzdrowiciele – obraz utrwalony w tekstach folkloru.

18.05-18.25 – dyskusja

18.30 – bankiet: Restauracja Pod Złotą Różą, Plac Moniuszki 7.

Środa – 6 marca 2024 r.

Moderator: prof. ucz. dr hab. Jerzy Gapys

9.00-9.20 – **ks. dr Adam Wilczyński** (Katedra Duchowości Systematycznej i Praktycznej KUL) Wybrane środki lecznicze w *Etymologiach* Izydyra z Sewilli.

9.20-9.40 – **dr Anna Głusiuk** (Instytut Historii UKSW) „Marchew położona na ruszcie i zjedzona po prostu w ten sposób (...) oczyszcza drogi oddechowe i powiększa narządy płciowe”. Mistrz Bernardus Provincialis o afrodyzjakach, anafrodyzjakach, sposobach na bezpłodność i środkach stosowanych podczas porodu w traktacie pt. *Commentarium super tabulas Salerni*.

9.40-10.00 – **dr Agnieszka Szwach** (Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa UJK) Motyw *hysterica passio* w „Poskromieniu złośnicy” i jego interpretacyjne implikacje.

10.00-10.20 – **prof. ucz. dr hab. Katarzyna Justyniarska-Chojak** (Instytut Historii UJK) Traktaty medyczne w księgozbiorach mieszczkańskich (w świetle inwentarzy pośmiertnych z XVI–XVIII w.).

10.20-10.40 – **dr hab. Tomasz Ciesielski** (Instytut Historii UO) Felczerzy w armiach Rzeczypospolitej czasów saskich.

10.40-11.00 – **prof. ucz. dr hab. Mariusz Nowak** (Instytut Historii UJK) Właściwości wód uzdrowiska w słowackich Wyżnich Rużbachach i ich wykorzystanie do celów leczniczych w okresie XIX-XX w. (do 1939 r.).

11.00-11.20 – dyskusja

11.20-11.40 – przerwa kawowa

Moderator: prof. ucz. dr hab. Krzysztof Ratajczak

11.40-12.00 – **dr Judyta Krajewska** (Instytut Historii UKSW) Błędy w teoriach Galena według Razesa i Wesaliusza.

12.00-12.20 – **Mateusz Fitas** (Collegium Medicum UJK) Zabiegi medyczne w świetle traktatu Albucasisa. Współczesny komentarz medyczny.

12.20-12.40 – **dr Dariusz Woźnicki** (Wydział Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Technicznych UJD) Szpitale prowadzone przez zakony rycerskie na ziemiach polskich w średniowieczu.

12.40-13.00 – **prof. ucz. dr hab. Zofia Wilk-Woś** (WSB Merito w Toruniu, Wydział Nauk Stosowanych w Łodzi) Medyk o medykach. Lekarze w dziele *Chronica Polonorum* Macieja z Miechowa.

13.00-13.20 – **prof. ucz. dr hab. Małgorzata Krzysztofik** (Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa UJK) Infirmaria chrześcijańska Mikołaja z Mościsk (1624). Dyskurs medyczny i religijny.

13.20-13.40 – **mgr Sarah Taylor-Jaskólska** (Zakład Historii Wychowania, Wydział Studiów Edukacyjnych UAM) Od “zdrowego” rozsądku do wiedzy medycznej: zdrowie publiczne w wiktoriańskiej Anglii.

13.40-14.00 – dyskusja

14.00-14.45 – przerwa obiadowa

Moderator: prof. ucz. dr hab. Jacek Pielas

14.45-15.05 – prof. ucz. dr hab. Lucyna Kostuch (Instytut Historii UJK) Koper, wąż i antyczna medycyna.

15.05-15.25 – prof. ucz. dr hab. Sylwia Konarska-Zimnicka (Instytut Historii UJK) Czy Maciej z Miechowa był jatromatematykiem?

15.25-15.45 – dr Kamil Szpunar (Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu) Obraz szydłowieckiej apteki w świetle dokumentów z pierwszej połowy XIX wieku.

15.45-16.05 – dr n. med. Michał M. Skoczylas (Katedra Podstawowych Nauk Medycznych, Wydział Medyczny KUL) Pilzno, Urzędów, Opoczno, Gorzkowice, Grabów nad Prosną, Twardogóra, Śrem, Świdwin, Dusocin, etc., czyli o historii medycyny w ofercie turystycznej prowincji polskich.

16.05-16.25 – mgr Paweł Pryt (Instytut Historii UJK) „Co do mego zdrowia...” – wyjazdy do uzdrowisk rodziny Wielopolskich w XIX oraz I połowie XX w.

Zakończenie konferencji.